

Huvudman

Katrineholms kommun
kommunen@katrineholm.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Lindengymnasiet i Katrineholms kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Katrineholms kommun att senast **den 20 oktober 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd, betygssättning, förebyggande arbete för studiero samt frånvaro. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Katrineholms kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Katrineholms kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd och betygssättning

1. Se till att vid minst ett tillfälle före **den 25 augusti 2023** informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. (2 kap. 34 § och 3 kap. 7 § skollagen)

2. Se till att rektorn senast **den 29 september 2023**, tillsammans med mentorer och samtliga lärare som bedriver och därmed ansvarar för undervisningen, identifierar och dokumenterar vilka elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. (3 kap. 7 § skollagen)
3. Se till att rektorn för varje elev som identifieras i samband med åtgärd 2 ovan, samt för varje elev som därutöver anmäls kunna vara i behov av särskilt stöd, startar en utredning om respektive elevs behov av särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera vilket datum en utredning har startats för respektive elev. (3 kap. 7 § skollagen, Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar)
4. Se till att rektorn, eller den rektorn har överlåtit beslutanderätten till, för varje sådan utredning om särskilt stöd som avslutas före **den 13 oktober 2023** fattar beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats under perioden **den 22 juni 2023** till och med **den 13 oktober 2023**. (3 kap. 9 § skollagen, Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar)
5. Upphör med att genomföra provningar enbart på delar av kursers centrala innehåll (15 kap. 24 och 28 §§ skollagen, 8 kap. 24 § gymnasieförordningen samt Skolverkets föreskrifter för provning [SKOLFS 2016:17]).
6. Se till att vid minst ett tillfälle före **den 13 oktober 2023** informera samtliga elever under vilka förutsättningar de har rätt att gå om en kurs. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (9 kap. 1 och 5 §§ gymnasieförordningen [2010:2039] samt Lgy 11, 1. Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter).
7. Se till att rektorn beslutar om och möjliggör att gå om kurser för de elever som önskar och har rätt till det (9 kap. 1 och 5 §§ gymnasieförordningen samt Lgy 11, 1. Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter).
8. Se till att rektorn upphör med att förlänga undervisningen i en kurs som en stödåtgärd (3 kap. 5 och 8 §§ skollagen samt 9 kap. 1, 6 och 7 §§ gymnasieförordningen).
9. Se till att betyg för elever sätts när en kurs är avslutad, vilket är när den av huvudmannen beslutade undervisningstiden för kursen upphör (15 kap. 22 § skollagen samt 4 kap. 22 § gymnasieförordningen).

Det förebyggande arbetet för att skapa studiero

10. Se till att skolan följer upp elevernas studiero, analyserar vilka hinder som finns för att elever ska ha studiero samt utifrån analysen beslutar om åtgärder för att undanröja dessa hinder. Uppföljningen och analysen ska omfatta personalens gemensamma förhållningssätt och rektorns roll i

arbetet med studiero. Huvudmannen ska inkomma med en redogörelse för uppföljningen, analysen och beslutade åtgärder i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder. (4 kap. 4 § och 5 kap. 3 § skollagen)

11. Huvudmannen ska inkomma med en redogörelse för de åtgärder som har genomförts vid skolenheten i det förebyggande arbetet för att skapa studiero under höstterminen 2023 i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder (5 kap. 3 § andra stycket skollagen).
12. Se till att klargöra skyldigheten för personal och elever att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning endast får användas i undervisningen enligt lärarens instruktioner, eller om de utgör extra anpassningar alternativt särskilt stöd, eller om det annars finns särskilda skäl. Huvudmannen ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 4 a § skollagen).
13. Se till att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning endast används vid undervisning enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller utgör extra anpassningar eller särskilt stöd, eller om det enligt rektorns eller lärares bedömning i ett enskilt fall finns särskilda skäl att tillåta en elev att använda sådan utrustning. Huvudmannen ska dokumentera hur rektorn har följt upp och säkerställt att detta följs. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 4 a § skollagen)
14. Se till att upprätta skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning som beslutats av rektorn. De skriftliga rutinerna ska delges Skolinspektionen i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder. (5 kap. 4 e § skollagen)
15. Se till att rektorn vid minst ett tillfälle följer upp hur ordningsreglerna följs och analyserar orsakerna till uppföljningens resultat. Huvudmannen ska inkomma med en redogörelse för hur uppföljningen har gått till, resultatet av analysen samt en beskrivning av genomförda åtgärder. (5 kap. 5 § skollagen)
16. Se till att ordningsreglerna utarbetas, följs upp och vid behov omarbetas under medverkan av eleverna. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur eleverna har medverkat. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 5 § skollagen).

Frånvaro

17. Se till att vid minst ett tillfälle före **den 13 oktober 2023** informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring utredning vid

upprepad eller längre frånvaro. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § andra stycket och 15 kap. 16 § skollagen)

18. Se till att rektorn tillsammans med lärare och annan personal senast **den 13 oktober 2023** uppmärksammar vilka av skolans elever som har upprepad eller längre frånvaro, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro. En förteckning över dessa elever ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (15 kap. 16 § skollagen)
19. För varje uppmärksammas elev med upprepad eller längre frånvaro ska rektorn se till att det skyndsamt startas en utredning om orsakerna till frånvaron (och vid behov även en utredning om särskilt stöd). Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Rektorn ska dokumentera när utredningar startats och eventuellt slutförts för respektive elev under perioden **den 22 juni 2023 till och med den 13 oktober 2023**. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (15 kap. 16 § skollagen)
20. Se till att det, för var och en av de elever som uppmärksammas och har en upprepad eller längre frånvaro, vidtas åtgärder som bedöms nödvändiga för att eleverna ska öka sin närvaro och fullgöra sin skolgång. Åtgärder ska ha sin utgångspunkt i den utredning om frånvaro (och vid behov en utredning om särskilt stöd) som genomförts. De åtgärder som vidtas ska dokumenteras i en sammanställning för respektive elev som uppmärksammas enligt åtgärd 18 ovan och ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (15 kap. 16 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser åtgärdsprogrammets utformning, studiehundledning på modersmål, anmälan om kränkande behandling samt utredning om elevers ordningsstörande beteende.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2023:3015) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2023 inlett en tillsyn av Lindengymnasiet i Katrineholms kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Lindengymnasiet följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, betygssättning, skolans arbete med att skapa studiero, arbetet med att anmäla och utreda kränkande behandling samt frånvaro.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan, rektorn och biträdande rektorn samt rast- och lektionsobservationer den 10, 11 och 15 maj 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram, betygskataloger, utredningar om elevers ordningsstörande beteende samt frånvarostatistik. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan till rektorn

Av intervjuer med lärare framgår att det förekommer att elever inte anmäls till rektorn när lärare befarar att eleverna inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att eleverna har getts extra anpassningar. Flera lärare uppger till exempel att de inte har anmält elever, trots att de bedömer att eleverna kommer att få F i betyg på kurser som avslutas våren 2023. Representanter för elevhälsan bekräftar att det finns elever som inte är anmälda, till exempel i ämnet matematik, och som kommer att få ett F i betyg i vår. Av intervju med lärare framgår att de flesta lärare inte har anmält några elever under vårterminen 2023. Enligt lärare är en anledning att enbart de elever som bedöms vara motiverade att klara kursen anmäls, medan de som inte bedöms vara det inte

anmäls. Vidare framkommer att lärare inte anmäler eftersom de bedömer att det saknas resurser att ta hand om anmälan.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det finns olika uppfattningar om när en anmälan om eventuellt behov av särskilt stöd faktiskt har gjorts. Enligt lärarna och elevhälsan kan det antingen göras i lärplattformen eller via en blankett till elevhälsoteamet, medan rektorn uppger att lärarna både ska markera i lärplattformen och anmäla via en blankett till elevhälsoteamet. Enligt elevhälsan saknas dock en rutin för hur anmälan ska göras.

Utredning om särskilt stöd

Lärarna uppger i intervjuer att de ibland inte får någon återkoppling efter att en anmälan om eventuellt behov av särskilt stöd gjorts, till exempel om eventuell kartläggning, och att det framför allt gäller de anmälningar som görs via lärplattformen. I intervjuerna framkommer exempel på anmälningar som gjordes under höstterminen 2022 och där återkoppling saknas. Vidare framkommer att en lärare anmält 17 elever för utredning om särskilt stöd under innevarande läsår utan att ha fått någon återkoppling på vad som hänt därefter, till exempel om en utredning påbörjats eller inte.

Elevhälsan uppger att det inte är säkert att en elev utreds efter en anmälan, eftersom det är speciallärarna själva som beslutar om en utredning ska genomföras eller inte. Det innebär enligt elevhälsan att det inte påbörjas en utredning för alla elever som anmäls. Rektorn bekräftar i informationsinhämtningen att speciallärarna beslutar om huruvida en utredning ska påbörjas eller inte. I intervjun med elevhälsan framkommer vidare att speciallärarna ibland börjar arbeta med en elev direkt vid anmälan, vilket leder till tidsbrist och att de därför inte hinner utreda elevens eventuella behov av särskilt stöd. Speciallärarna måste av tidsskäl välja mellan att ge eleverna stöd eller arbeta med utredningar, och då prioriterar de stödsatserna. Det är enligt elevhälsan också anledningen till att det endast finns sex aktuella åtgärdsprogram på skolan, vilket enligt deras bedömning är alldeles för få.

Beslut om att utarbeta eller inte utarbeta ett åtgärdsprogram

Rektorn uppger att det på skolan inte beslutas om att inte utarbeta åtgärdsprogram när en utredning visar att en elev inte behöver särskilt stöd.

Prövning och betygssättning

Av samtliga intervjuer framgår att skolan har ett arbetssätt som innebär att elever som inte klarat en kurs får möjlighet att efter kursens slut komplettera de delar som de inte klarat. Det framgår av intervjuerna att den så kallade kompletteringsperioden pågår under sex veckor från höstterminens start fram till höstlovet. I intervjuer med lärare framkommer att vissa lärare sätter betyget F när kursen är slut och sedan ändrar betyget om en elev klarar de delar av kursen som kompletterats, medan andra lämnar kursen öppen och beslutar om betyg när kompletteringsperioden är över. Enligt några lärare, elevhälsan och rektorn är det

rektorn som beslutar att en kurs ska förlängas för en elev istället för att betyg sätts vid kursens egentliga slutdatum. Rektorn uppger att en kurs för en elev kan förlängas på grund av särskilda skäl, till exempel sjukdom eller inlärningsproblem. Lärarna uppger att de avvaktar och ser hur det går för en elev under kompletteringsperioden, istället för att under kursen anmäla att eleven kan vara i behov av särskilt stöd. Av intervjuer med elever och lärare framgår att möjligheten för elever att klara kursen efter kompletteringsperioden är prövning på hela kursens innehåll.

Rätt att gå om en kurs

Av intervjuer med elever och rektorn framgår att elever inte informeras om möjligheten att gå om en kurs om de inte har fått lägst betyget E på en kurs. Lärarna och elevhälsan uppger att de är osäkra på om så sker, eftersom de inte känner till att eleverna har denna rättighet.

Rättslig reglering

Anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd

Av skollagen framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsgränser som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen)

Av läroplanen för gymnasieskolan framgår bland annat att rektorn som pedagogisk ledare för skolan och chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att undervisningen och elevhälsan utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar, särskilt stöd samt andra stödåtgärder som de behöver. (Lgy11, [SKOLFS 2022:144] 2.6 Rektorns ansvar)

Beslut om att utarbeta eller inte utarbeta ett åtgärdsprogram

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Prövning och betygssättning

Av 15 kap. 22 § skollagen, i den lydelse som för närvarande tillämpas, framgår att betyg ska sättas på varje avslutad kurs.

Vidare framgår av skollagen att den som vill ha betyg från gymnasieskolan har rätt att genomgå prövning. Regeringen får meddela föreskrifter om prövning. (5 kap. 28 § skollagen)

Enligt gymnasieförordningen beslutar huvudmannen om antalet undervisningstimmar för varje kurs samt om hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren för nationella program i gymnasieskolan (4 kap. 22 § gymnasieförordningen).

Av gymnasieförordningen framgår vidare att en elev i gymnasieskolan har rätt att genomgå prövning vid den egna skolenheten i alla kurser, grundskoleämnen och det gymnasiearbete som ingår i elevens individuella studieplan. Detta gäller dock bara om 1. eleven inte tidigare har fått betyg på kursen, i grundskoleämnet eller på gymnasiearbetet, eller 2. eleven har fått betyget F. (8 kap. 24 § gymnasieförordningen)

Av Skolverkets föreskrifter för prövning (SKOLFS 2016:17) framgår att bestämmelserna om betygssättning i 3 kap. och 15 kap. skollagen samt 8 kap. gymnasieförordningen gäller i tillämpliga delar vid prövning.

Av Skolverkets föreskrifter om betygs katalog (SKOLFS 2011:123) framgår att i gymnasieskolan ska beslut om betyg föras in i betygs katalogen i anslutning till att kursen har avslutats (6 § Skolverkets föreskrifter om betygs katalog).

Rätt att gå om en kurs

Av gymnasieförordningen framgår att om en elev inte har fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl. En elev som inte har fått betyget E på gymnasiearbetet har rätt att göra om arbetet en gång. Om en elev har fått betyget F på en stor andel av kurserna under ett läsår får eleven, om det finns särskilda skäl, gå om också sådana kurser som eleven fått lägst betyget E på under läsåret. (9 kap. 1 § gymnasieförordningen [2010:2039])

Av läroplanen framgår att elevernas möjligheter att utöva inflytande på utbildningen och att ta ansvar för sina studieresultat förutsätter att skolan klargör utbildningens mål, innehåll och arbetsformer, liksom vilka rättigheter och skyldigheter eleverna har. (Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter)

Skolinspektionens bedömning

Anmälan och utredning om särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att lärarna inte alltid anmäler till rektorn när de befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att eleven getts stöd i form av extra anpassningar. En av anledningarna är att lärarna avvaktar om eleven klarar av att komplettera kvarvarande delar av kursen under den så kallade kompletteringsperioden i början av höstterminen. Utredningen visar vidare att elevers behov av särskilt stöd inte alltid utreds. Det kan till exempel bero på att elevhälsan beslutar att inte utreda en anmälan eller att det saknas tid till detta.

Skolinspektionen konstaterar vidare att rektorn, eller den som rektorn överlåtit beslutanderätten till, inte beslutar om att inte utarbeta åtgärdsprogram i de fall en utredning visar att en elev inte behöver särskilt stöd, vilket är en brist.

Prövning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans tillämpning av prövning. Tillsynen visar att skolan ger elever möjlighet att efter avslutad kurs komplettera de delar som de inte har klarat av. Det sker under en sex veckor lång kompletteringsperiod i början av höstterminen. Om en elev under kompletteringsperioden klarar dessa delmoment ges eleven ett godkänt betyg. Skolinspektionen anser att detta förfarande är att likställa med prövning av elevernas kunskaper. Att komplettera eller genomgå prövning av del av kurs finns inte som möjlighet inom gymnasieskolan. De möjligheter som finns är prövning, som då måste omfatta kursen som helhet, eller att gå om kursen. När elever ges möjlighet att succesivt komplettera efter hand har de mer tid på sig att klara respektive kurs vilket får anses medföra en orättvisa gentemot andra elever som inte ges samma möjlighet att höja sina betyg.

Utredningen visar vidare att rektorn för vissa elever fattar beslut om att förlänga undervisningstiden för vissa kurser och att betyg sätts efter kompletteringstidens slut. Detta får till följd att kursslutet inte är detsamma för eleverna i vissa undervisningsgrupper.

Utgångspunkten enligt skolförfattningarna är att betyg ska sättas på avslutad kurs samt att en kurs är avslutad när den undervisningstid som huvudmannen beslutat om upphör (se 15 kap. 22 § skollagen och 4 kap. 22 § gymnasieförordningen). Att kursslutet är detsamma för samtliga elever i en undervisningsgrupp är centralt för att eleverna ska ges samma möjlighet att nå olika betyg.

Stödinsatser för att eleverna ska uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas ska enligt skollagen ges under pågående kurser och inte när kurserna är avslutade. Detta innebär att bestämmelserna om stöd i 3 kap. skollagen inte ger rektorn rätt att besluta om att förlänga en kurs som en stödåtgärd.

Som framgått ovan kompletteras bestämmelserna om stöd i 3 kap. skollagen av bestämmelser om stödåtgärder i 9 kap. gymnasieförordningen. Bestämmelserna i

sistnämnda kapitel omfattar inte någon stödåtgärd som ger huvudmannen eller rektorn någon rätt att besluta om att förlänga enstaka kurser.

Sammantaget gör Skolinspektionen bedömningen att det inte är tillåtet att förlänga en elevs kurs som en stödåtgärd, vare sig med stöd av bestämmelserna i 3 kap. skollagen eller med någon av bestämmelserna i 9 kap. gymnasieförordningen. Det är därför en brist att rektorn beslutar om att förlänga undervisningen i kurser som en stödåtgärd för enskilda elever. Vid denna bedömning är det även en brist att betyg inte sätts i vissa kurser när den av huvudmannen beslutade undervisningstiden för respektive kurs är slut. Skolinspektionen förutsätter att stöd framöver ges under pågående kurser i enlighet med bestämmelserna i 3 kap. skollagen och 9 kap. gymnasieförordningen.

Rätt att gå om en kurs

Skolinspektionen bedömer att eleverna inte informeras om att de har rätt att gå om en kurs, i de fall de inte fått minst betyget E på kursen, vilket är en brist.

Det förebyggande arbetet för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Studieron på skolan

Av intervjuer med elever, lärare och rektorn samt lektionsobservationer framgår att studieron varierar mellan olika lektioner, klasser och ämnen. Några elever uppger att det är särskilt stökigt på lektionerna i karaktärsämnena, medan andra uppger att det främst gäller de gymnasiegemensamma ämnena. En tredje grupp elever uppger att de tycker att det huvudsakligen är lugnt på lektionerna. Enligt lärarna varierar studieron bland annat beroende på lektionens tid på dagen och i vilken sal undervisningen bedrivs. Lärarna uppger också att studieron främst brister i några klasser på ett par yrkesprogram, vilket även rektorn bekräftar i sin beskrivning av studieron inför tillsynsbesöket.

I intervjuer med eleverna beskriver elever att bristerna i studieron bland annat handlar om att elever "tjafsar" på lektionerna, kastar papper, håller på med annat än arbetsuppgifterna och stör elever som vill arbeta. Elever uppger att de därför inte kan koncentrera sig på lektionerna. Enligt lärarna påverkas studieron av att eleverna pratar högt med varandra, springer ut och in i klassrummet och använder sina mobiltelefoner och datorer till annat än skolarbetet, till exempel spela spel. Att vissa elever pratar högt med varandra på lektionerna och frekvent använder mobiltelefoner och datorer till annat än arbetsuppgifterna framgår också av lektionsobservationer.

Det förebyggande arbetet för att skapa studiero

Av samtliga intervjuer samt lektionsobservationer framgår att alla lärare inte arbetar för att ordningsreglerna kopplade till studieron efterlevs på skolan. Såväl elever som lärare uppger att det till exempel skiljer sig åt mellan lärarna om de samlar in mobiltelefonerna och ser till att de inte är tillgängliga för eleverna under

lektionerna, vilket också bekräftas av elevhälsan och lektionsobservationer. Exempelvis använder flera elever sina mobiltelefoner helt öppet i klassrummet utan att det uppmärksammas av läraren på lektioner som Skolinspektionen observerar. Detta trots att rektorn uppger att ordningsregeln om att lektionerna ska vara mobilfria är en regel som förtydligats just för att skapa studiero för eleverna. Både elevhälsan och lärare uppger att vissa lärare inte känner sig bekväma med att samla in elevernas mobiltelefoner, och att det också finns lärare som accepterar att eleverna har tillgång till sina mobiltelefoner på lektionerna, trots att de inte behövs i undervisningen. Rektorn uppger att skolan saknar skriftliga rutiner kring omhändertagande av mobiltelefoner.

Vidare framgår av intervjuer med elever samt lektionsobservationer att regeln om att eleverna ska sitta på förutbestämda platser i klassrummen inte heller tillämpas av alla lärare. Enligt eleverna varierar det i hög grad såväl mellan som inom årskurser om de har fasta placeringar på lektionerna. Några elever uppger att de visserligen har fasta platser men att ingen elev sitter på dessa. Eleverna uttrycker att det beror på om lärarna litar på dem eller inte om de får sitta var de vill eller inte. Av lektionsobservationer framgår vidare att elever ibland sitter på sina bestämda platser inledningsvis under lärarens genomgång men sedan får eleverna placera sig fritt par- eller gruppvis i klassrummet, i allmänna utrymmen eller utomhus när de ska arbeta med enskilda arbetsuppgifter. Observationerna visar då att eleverna pratar högt med varandra vilket leder till att ljudnivån emellanåt är hög, och att eleverna inte ägnar sig åt arbetsuppgifterna.

I intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och av lektionsobservationer framkommer att det även varierar om lärarna tillämpar ordningsregeln att stänga dörren när lektionen börjar, för att på så sätt markera lektionsstarten och förhindra att elever med sen ankomst stör. Elevhälsan uppger att den delen av det förebyggande arbetet för att skapa studiero - precis som andra förebyggande regler – tillämpades mer i början av läsåret men att den inte längre upprätthålls. Lektionsobservationer bekräftar att regeln inte tillämpas och att många elever kommer för sent. På en lektion var 12 elever på plats när lektionen började och några minuter senare var antalet 22.

Av intervjuer med elever framgår att de känner till ordningsreglerna men att de inte har medverkat när dessa utarbetats eller deltagit i någon utvärdering av dessa, till exempel om de efterlevs. Rektorn bekräftar att eleverna inte har medverkat när ordningsreglerna utarbetades.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i lagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen).

Av skollagen framgår vidare att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen ges möjlighet till kompetensutveckling och att all personal i

verksamheten har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § skollagen).

Av skollagen framgår att huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. (5 kap. 3 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att det vid undervisning endast får förekomma sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning som sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande eller utgör extra anpassningar eller särskilt stöd. Rektorn eller en lärare får dock om det finns särskilda skäl tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall. (5 kap. 4 a § skollagen)

Vidare framgår av skollagen att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 5 kap. 4 b-4 d §§ skollagen. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Av skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler. (5 kap. 5 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att den personal som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för ges möjligheter till kompetensutveckling och att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. Ett förebyggande arbete innebär bland annat att skolor och huvudmän följer upp elevernas trygghet såväl som studiero. Det innebär även att skolor och huvudmän analyserar vilka hinder som finns för att elever ska vara trygga och ha studiero och aktivt verkar för att dessa hinder undanröjs. Det kan bland annat innebära att skolan förebygger ordningsstörningar genom väl förankrade ordningsregler och ett gemensamt förhållningssätt bland personalen och utveckling av det pedagogiska ledarskapet i klassrummet. Det kan även innebära ett fokus på att erbjuda en varierad undervisning av hög kvalitet och de extra anpassningar, särskilda stöd och utmaningar som eleverna behöver. Sammansättningen av elever på olika skolenheter kan också vara en av de faktorer som ingår i de analyser som ska göras. Utifrån en uppföljning och analys av vilka behov som finns i verksamheten kan både mer generella och särskilt riktade åtgärder behöva vidtas. (Prop. 2021/22:160 s. 229)

Av förarbetena till skollagen framgår vidare att syftet med ordningsregler är att skapa arbetsro och en lugn och trygg miljö i skolan (prop. 2021/22:160 s. 31). Angående uppföljning och analys av ordningsregler anges följande. Det innebär att

skolan ska följa upp i vilken utsträckning ordningsreglerna följs och, om det finns brister, ta reda på orsaken till dessa. /.../ Om det till exempel finns ordningsregler som fungerar mindre väl ur vissa avseenden eller som följs i låg utsträckning bör skolan utreda orsakerna till detta och antingen förändra reglerna eller implementera dem mer kraftfullt, om det anses viktigt att ha kvar dem, eller ta bort dem, om de vid en närmare analys inte anses behövas. Det ska i detta sammanhang beaktas att om elever och personal uppfattar att eleverna på ett systematiskt sätt inte följer skolans ordningsregler riskerar det att skapa en kultur där det är acceptabelt att bryta mot ordningsregler och andra normer för uppförande. (s. 236)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans förebyggande arbete för att skapa studiero. Utredningen visar att flera lärare inte ser till att ordningsreglerna, som utarbetats och förtydligats för att skapa studiero, efterlevs. Det handlar till exempel om att alla lärare inte upprätthåller reglerna kopplade till att mobiltelefoner och datorer endast används i undervisningen enligt lärarens instruktioner. Att den och andra ordningsregler inte upprätthålls leder till bristande studiero i form av såväl störande inslag - vilket leder till att elever inte kan koncentrera sig på lektionerna - som att eleverna ägnar sig åt annat än arbetsuppgifterna. Skolinspektionen konstaterar också att skolan saknar rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Gemensamma och välförankrade förhållningsätt och rutiner som omfattas av all personal är en förutsättning för att det förebyggande arbetet för tillförsäkra elever studiero ska få genomslag. En annan förutsättning är att det finns en samsyn bland personalen om vilka konsekvenserna är när ordningsreglerna inte följs.

Skolinspektionens tillsyn visar vidare att eleverna inte har medverkat i utarbetandet av ordningsreglerna på skolan. Att eleverna ges möjlighet att medverka när reglerna utarbetas ökar delaktigheten, vilket främjar benägenheten att följa dessa.

Som framgår av förarbetena ovan är även studieron tydligt relaterad till undervisningens kvalitet, lärarens ledarskap och arbetet med olika stödsatser, vilket därför behöver involveras i en analys av vilka hinder som finns för att skapa studiero. Skollagen är också tydlig med att ansvaret för att säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa studiero ligger på huvudmannen.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Frånvaron på skolan

Av inkommen frånvarostatistik framgår att 170 elever på Lindengymnasiet har en upprepad eller längre frånvaro enligt skolans egen bedömning. Av dessa har 25 elever en frånvaro som mellan den 15 augusti 2022 och den 1 juni 2023 överstiger

40 procent. Även i intervjuer med elever framkommer att många elever är frånvarande, främst på måndagar och fredagar samt på morgnarna. Enligt eleverna utnyttjar många elever att de kan sjukskriva sig själva när de fyllt 18 år. Lärare bekräftar att elevers frånvaro ökar när de blivit myndiga.

Skolans arbete med frånvaron

Av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan samt dokumentstudier framgår att mentorerna varje månad får ett utskick från administratören över vilka av deras respektive elever som föregående månad hade hög frånvaro. Lärarna är osäkra på vad som betecknas som hög frånvaro, men tror att det handlar om 15-20 procents frånvaro. Mentorerna ska sedan enligt rektorn och lärarna skriva kommentarer om varför respektive elev är frånvarande, exempelvis om det beror på sjukdom, psykosociala besvär, mönstring, uppkörning för körkort eller annat. Skolinspektionen har tagit del av de anteckningar som mentorerna skrivit. Dessa består av korta kommentarer såsom att åtgärder kan vänta eller inte behövs, att en elev har mycket ångest eller inte går till ett visst ämne.

Lärarna uppger vidare att det också ingår i mentorernas uppdrag att kontakta elev och vårdnadshavare vid frånvaro. Enligt rektorn ska mentorerna även ha samtal med eleverna vid en viss procents frånvaro för att informera om att studiebidraget kan dras in om frånvaron är ogiltig. Lärarna uppger att elevhälsan kopplas in i vissa fall vid hög frånvaro, till exempel beroende på hur lång frånvaron varit.

Skolpsykologen är dock enligt lärarna aldrig involverad i arbetet med elevers frånvaro. Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att elever med väldigt hög frånvaro också tas upp på en så kallad elevkonferens, där syftet är att komma fram till åtgärder för att minska frånvaron. Enligt rektorn har skolpsykologen inte närvarat på någon elevkonferens under läsåret 2022/23.

Frånvaroutredningar

I den frånvarostatistik som Skolinspektionen begärt in av huvudmannen anger rektorn att det har inletts frånvaroutredningar för 78 av de 170 eleverna med upprepad eller längre frånvaro. Av inkommen frånvarostatistik framgår följaktligen att det finns 92 elever vars frånvaro inte har utretts, trots att de har en upprepad eller längre frånvaro. Enligt huvudmannen har det på skolan gjorts bedömningen att det för 90 av dessa elever är obehövt att inleda en frånvaroutredning. Bland dessa finns flera elever som har varit frånvarande nära 50 procent av undervisningstiden eller mer. Den elev som haft störst frånvaro, och vars frånvaro ansetts obehövt att utreda, har en samlad frånvaro under innevarande läsår fram till den 1 juni 2023 på 96,5 procent. Den inkomna statistiken visar att det finns två elever med upprepad eller längre frånvaro, för vilka en frånvaroutredning inte har inletts.

I intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framkommer dock olika uppfattningar om orsakerna till elevernas frånvaro faktiskt utreds eller inte. Några lärare anser att orsakerna utreds medan andra inte tycker att det görs. Till exempel uppger i lärare att elever med hög frånvaro inte utreds om de klarar skolan i övrigt;

det är först när en elev inte klarar en kurs som läraren måste kontakta rektorn. Andra lärare och rektorn hänvisar till att frånvaron utreds när en elevs frånvaro tas upp på elevkonferensen, då även representanter för elevhälsan deltar. På konferensen dokumenteras enligt lärare orsakerna till en elevs frånvaro i ett protokoll och en handlingsplan upprättas. Exempel på åtgärder är enligt rektorn och lärare utökad mentorstid, lovskola och hjälp med att strukturera studierna för att minska stress. Elevhälsans uppfattning är dock att elevkonferensen inte handlar om att ta reda på orsakerna till en elevs frånvaro, fokus är istället på vad som ska göras för att minska en elevs frånvaro. Enligt elevhälsan kan de på konferensen till exempel bestämma att en elev ska lämna in ett sjukintyg, men de tar inte reda på vad frånvaron beror på.

Av intervjuer med rektorn och elevhälsan framgår vidare att frånvaroutredningar inte dokumenteras på ett samlat sätt. Rektorn uppger att den dokumentation som finns är frånvarostatistik samt en digital lista som elevhälsoteamet uppdaterar och protokollet från elevkonferenserna som båda innehåller uppgifter om vilka åtgärder som satts in för elever med hög frånvaro. Skolinspektionen har i samband med kommunikeringen av tjänsteanteckningen begärt att få ta del av dokumentationen för de fem senast avslutade frånvaroutredningarna. Huvudmannen uppger i sitt svar att det inte finns några avslutade utredningar och har därför inte skickat in någon dokumentation för någon utredning. Av den inkomna statistiken framgår att 44 av utredningarna påbörjades under 2022 eller tidigare, den tidigaste den 12 december 2020.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att en elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (15 kap. 16 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen (prop. 2017/18:183) framgår bland annat att regeringen anser att det är allvarligt att frånvaron är så omfattande i gymnasieskolan. Frånvaro leder i många fall till sjunkande studieresultat och ibland även till att eleven inte når målen för utbildningen. Enligt en rapport från Skolverket var bl.a. hög frånvaro en av de viktigaste orsakerna till att gymnasieelever inte fick godkända betyg i en eller flera kurser (Risk för icke godkänt, Skolverket, 2010). För en elev som går ett nationellt program betyder det till exempel att hon eller han riskerar att inte få en gymnasieexamen. Även Skolverkets uppföljning av gymnasieskolan med fokus på introduktionsprogrammen visar att hög frånvaro är en vanlig orsak till att elever inte når behörighet till nationella program (Introduktionsprogram, Skolverket, rapport 413, 2014). Frånvaro kan således indikera att en elev håller på att distansera sig från skolan, vilket på sikt kan leda till studieavbrott och i förlängningen därmed ökade risker för arbetslöshet och utanförskap. Sveriges Kommuner och

Landsting (SKL) har i projektet Plug In identifierat framgångsfaktorer för att förhindra studieavbrott varav en sådan faktor är att uppmärksamma tidiga varnings-signaler i form av just frånvaro. Vidare framgår av förarbetena att det är viktigt att arbeta förebyggande och att utreda bakomliggande orsaker till elevers frånvaro och bristande måluppfyllelse, så att lämpliga åtgärder i god tid kan vidtas så att eleverna ska uppnå utbildningsmålen (s. 72-74). Rektorn bör ansvara för att upprepad eller längre frånvaro utreds oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro. En utredning ska dock inte behöva göras i de fall en utredning är obehövlig, som t.ex. vid redan beviljad ledighet eller om rektorn redan har kännedom om återkommande behov av vårdbesök. (s. 75)

Enligt förarbetena måste frågan om hur omfattande en utredning av frånvaro behöver vara avgöras i det enskilda fallet. Regeringen anser att det i vissa fall kan räcka med en enklare utredning, t.ex. att vid en längre anmäld sjukfrånvaro begära in sjukintyg från eleven eller elevens vårdnadshavare. I andra fall kan det behöva utredas om elevens frånvaro beror på en för eleven otillfredsställande lärandemiljö, t.ex. bristande bemötande eller behov av särskilt stöd. Det är också viktigt att skolan dokumenterar arbetet med att åtgärda frånvaro och att det finns goda rutiner för uppföljning av frånvaron, t.ex. så att elever inte kan vara frånvarande utan att det framgår av skolans frånvarorapportering. I kommentarerna till Skolverkets allmänna råd om att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan anges att skolan behöver dokumentera sitt arbete med att utreda problem och vidta åtgärder för att komma till rätta med frånvaron. Arbetet med en elevs frånvaro kan pågå under lång tid och bestå av omfattande utredningsmaterial. Det är därför angeläget med tydliga innebär också ett stöd under arbetets gång och skapar kontinuitet. Det är därtill viktigt att rektorn ser till att åtgärder följs upp och om de visat sig verkningslösa, att nya åtgärder prövas och utvärderas för att få eleven att delta i utbildningen. (Skolverkets allmänna råd med kommentarer, Arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan, s. 22 f.). (s. 75-76)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Lindengymnasiets arbete med att utreda elevers upprepade eller längre frånvaro. Det faktum att 170 av skolans 383 elever bedöms ha en sådan frånvaro visar i sig att det finns en omfattande problematik kopplat till arbetet med att främja närvaro och förhindra frånvaro. Utredningen visar att skolan som helhet inte arbetar på ett tillräckligt strukturerat sätt för att ta reda på varför elever är frånvarande. Till exempel har lärare, elevhälsan och rektorn olika uppfattningar om huruvida orsakerna till en elevs frånvaro utreds över huvud taget. Enligt huvudmannen och rektorn har heller inga av de 92 utredningar som inletts avslutats, trots att nästan alla påbörjades under år 2022 och någon så tidigt som år 2020. Brister i utredningsarbetet leder i sin tur till att det finns en uppenbar risk för att de åtgärder som sätts in inte är träffsäkra och tillräckligt kraftfulla. Skolinspektionen konstaterar vidare att skolan bedömer att en frånvaroutredning är obehövlig för 90 av de elever som bedömts ha en upprepad eller längre frånvaro, vilket är anmärkningsvärt mot bakgrund av att flera av dessa

har en omfattande frånvaro. För två elever med upprepad och längre frånvaro har ingen frånvaroutredning inletts, trots att sådan inte ansetts behövlig, vilket är en brist.

Utredningen visar att det också saknas en ändamålsenlig dokumentation av arbetet med att utreda en elevs frånvaro. Huvudmannen och rektorn har inte skickat in någon dokumentation av utredningarna när Skolinspektionen efterfrågat eventuell dokumentation. Som beskrivs i förarbetena kan arbetet med en elevs frånvaro pågå under lång tid och bestå av omfattande utredningsmaterial. Det är därför angeläget att arbetet dokumenteras samlat på ett tydligt och ändamålsenligt sätt. Dokumentationen innebär också ett stöd under arbetets gång och skapar kontinuitet. Det är därtill viktigt att rektorn ser till att åtgärder följs upp, och om de visat sig verkningslösa ser till att nya åtgärder prövas och utvärderas för att få eleven att delta i utbildningen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

*Katrineholms**

~~Linköpings~~ kommunens verksamhet vid Lindengymnasiet uppfyller inte författningarnas krav vad gäller arbetet med särskilt stöd, studiero och frånvaro.

** Rättelse enl. 36 §
förvaltningslagen (2017:107)
den 14 aug 2023.
/ Anna Ånman Lundberg*

Det finns därför skäl att förelägga ~~Linköpings~~ *Katrineholms** kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer ger lärarna flera exempel på extra anpassningar som ges till elever. Det handlar till exempel om att elever får mer tid vid provtillfällena, tillgång till inläst material och att lärare ställer följdfrågor för att få elever att utveckla sina svar på inlämningsuppgifter.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven

skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elevhälsan uppger att det är studie- och yrkesvägledaren som har hand om frågor om studiehandledning på modersmål; det är inte elevhälsan involverade i. Elevhälsan känner därför inte till hur det uppmärksammas, tas reda på eller bestäms om en elev behöver studiehandledning. Elevhälsans uppfattning är att intresset för studiehandledning är svagt bland eleverna. När de får överlämningar från grundskolan kan det stå att en elev är nyanländ och då ställer de frågan om eleven behöver studiehandledning på sitt modersmål.

Lärarna uppger att de inte känner till några elever som har studiehandledning på sitt modersmål. Enligt lärarna kan det dock finnas elever i behov av studiehandledning på modersmålet.

Rektorn uppger att eleverna som har behov av studiehandledning på sitt modersmål ofta är identifierade från tidigare skolgång när eleverna börjar år 1. Av intervjun framgår att rektorn fattar beslutet och beställer studiehandledning av en central verksamhet. Rektorn anger i informationsinhämtningen inför tillsynsbesöket att endast en elev har bedömts behöva studiehandledning på modersmålet.

Rättslig reglering

Av gymnasieförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det (9 kap. 9 § gymnasieförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Katrineholms kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller arbetet med studiehandledning på modersmål. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdsprogrammets utformning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår att elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses anges i programmen. Det framgår vidare när åtgärdsprogrammen ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för detta. I samtliga åtgärdsprogram finns en överklagandehänvisning. Åtgärdsprogrammen är beslutade av speciallärare. Rektorn uppger i informationsinhämtningen att beslutsrätten är överlåten till speciallärarna.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan om kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever uppger i intervju att de fått information av mentorerna om vad de ska göra vid kränkande behandling; de ska gå till exempelvis en lärare och berätta vad som hänt. Enligt eleverna är det ovanligt med kränkningar på skolan.

Lärarna uppger att eleverna ska vända sig till någon i personalen när en kränkning inträffat. Den personal som mottagit informationen gör sedan en anmälan digitalt som går till rektorn och huvudmannen, vilket också bekräftas av elevhälsan. Enligt kuratorn har fyra anmälningar kommit in, och inte två som anges i informationsinhämtningen. Lärare, elevhälsan och rektorn uppger vidare att det så kallade trygghetsteamet på skolan ofta involveras när uppgifter om kränkande behandling ska utredas.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till

huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Katrineholms kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller skolans plan mot kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Anna Åhman Lundberg. Utredaren Hans-Göran Arvidsson har varit föredragande i ärendet.